

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille C. van Velzen
Auteur Dhr. P.C. de Kruijf
Telefoon 3045 E-mail: pdekruif@haarlem.nl
CS/CC Reg.nr. 2009/63048
Bijlage
B & W-vergadering van 7 april 2009

Onderwerp

Richtlijnenbrief begroting 2010

DOEL: Besluiten

Het college is het bevoegde orgaan om de begroting voor te bereiden binnen de uitgangspunten van de vastgestelde P&C-kalender 2009. Hiertoe dienen tijdig de begrotingsuitgangspunten te worden vastgesteld

B&W

1. Het college stemt in met de in de uitgangspuntenbrief gehanteerde percentages en aantallen en verklaart deze van toepassing voor de begroting 2010.
2. Het besluit heeft geen financiële consequenties
3. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit
4. Het college stuurt de uitgangspuntenbrief ter informatie aan de commissie Bestuur

COLLEGE BESLUIT

Onderwerp: Richtlijnenbrief begroting 2010

Inleiding

Jaarlijks stelt het college ten behoeve van de begroting van het volgende jaar een zogenaamde uitgangspuntenbrief op. Deze brief is gebaseerd op eerdere besluiten van de raad en betreft met name een technisch-financiële uitwerking op basis waarvan het opstellen van de begroting kan plaatsvinden. Het gaat met name om de te hanteren stijgingspercentages voor de personele en materiële lasten. Bij de raming van deze percentages is gebruik gemaakt van cijfermateriaal van het Centraal Economisch Plan van maart jl., het onlangs gepubliceerde herstelplan van het ABP, aangevuld met eigen inschattingen.

Voor twee specifieke uitgangspunten uit deze brief vragen wij uw aandacht:

- Wij zullen de salarisraming-normeren op basis van de toegestane formatie (fte's en schaalniveau) en inschaling in de 9e periodiek;
- Evenals voor 2009 staan wij in principe géén materiele uitgavenstijging toe. Dit ter realisatie van de inkoopstaakstelling. Een compensatie tot maximaal 1% is mogelijk voor die gevallen waarbij aangetoond kan worden dat een verhoging van het betreffende budget strikt noodzakelijk is.

De kaders van de begroting 2010 worden gevormd door:

- het coalitieakkoord 2006 - 2010;
- de kadernota 2009;
- de door de raad vastgestelde beleidswijzigingen na vaststelling van de programmabegroting 2009;
- de inventarisatie van de meerjarige ontwikkeling van het aantal inwoners, woningvoorraad en bedrijvensvoorraad (april);
- de verwachte loon- en prijsontwikkeling voor 2010-2014;
- de bestaande meerjarenraming;
- de afspraken over de doorontwikkeling van de informatiewaarde van de programmabegroting.

Besluitpunten college

1. Het college stemt in met de in de uitgangspuntenbrief gehanteerde percentages en aantallen en verklaart deze van toepassing voor de begroting 2010.
2. Het besluit heeft geen financiële consequenties
3. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit
4. Het college stuurt de uitgangspuntenbrief ter informatie aan de commissie Bestuur

Beoogd resultaat

Vóór het zomerreces duidelijkheid verkrijgen over het meerjarenbeeld, zodat tijdig eventueel benodigde maatregelen kunnen worden genomen voor het realiseren van een sluitende begroting 2010 en meerjarenraming 2011-2014.

Argumenten

Bij het opstellen van de begroting bij zowel de batenramingen (algemene uitkering) als de lastenramingen zoveel als mogelijk uit te gaan van dezelfde uitgangspunten voor wat betreft loon-en kostenontwikkelingen en aantallen eenheden.

Kanttekeningen

Indien blijkt dat cijfers en percentages substantieel gaan afwijken van deze uitgangspunten, kan dit later in de begroting nog gecorrigeerd worden door hiervoor stelposten te ramen

Uitvoering

De uitgangspunten en de gehanteerde cijfers en percentages worden toegepast in de begroting 2010-2014

Bijlagen

Richtlijnenbrief begroting 2010

Het college van burgemeester en wethouders

Concerncontrol

Retouradres Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Directie en hoofdafdelingshoofden

Datum 2 april 2009
Ons kenmerk CS/CC/2009/
Contactpersoon Peter de Kruijf / Astrid de Groot
Doorkiesnummer 023-5113174
Betreft Richtlijnenbrief begroting 2010
E-mail pdekrujf@haarlem.nl

Geachte dames en heren,

1. Inleiding

Hierbij ontvangt u de richtlijnen en de procedure voor het samenstellen van de programmabegroting 2010 en de productenraming / werkbegroting 2010. Deze richtlijnenbrief is een nadere uitwerking van de vastgestelde p&c-kalender 2009.

De kaders van de begroting 2010 worden gevormd door:

- het coalitieakkoord 2006 - 2010;
- de kadernota 2009;
- de door de raad vastgestelde beleidswijzigingen na vaststelling van de programmabegroting 2009;
- de inventarisatie van de meerjarige ontwikkeling van het aantal inwoners, woningvoorraad en bedrijvensvoorraad (april);
- de verwachte loon- en prijsontwikkeling voor 2010-2014;
- de bestaande meerjarenraming;
- de afspraken over de doorontwikkeling van de informatiewaarde van de programmabegroting.

De planning is erop gericht om vóór het zomerreces duidelijkheid te verkrijgen over het meerjarenbeeld, zodat tijdig eventueel benodigde maatregelen kunnen worden genomen voor het realiseren van een sluitende begroting 2010 en meerjarenraming 2011-2014.

2. Begrotingsproces

De totstandkoming van de programmabegroting gebeurt zowel top-down als bottom-up.

De programmabegroting wordt opgesteld binnen de eerder vastgelegde beleidsmatige en financiële kaders. In deze top-down-benadering is de kadernota 2009 het startpunt voor de begroting.

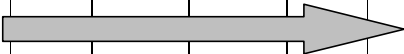
Belangrijke uitgangspunten daarin zijn:

- de gemaakte keuzes aan de hand van de gepresenteerde scenario's met betrekking tot de financiële crisis;
- de afspraken uit het coalitieakkoord;
- besteding van het budget voor nieuw beleid;

Vanuit de keuzes die de gemeenteraad bij de kadernota maakt, worden de programma's en beleidsvelden van de programmabegroting 2010-2014 samengesteld, waarna het een taak van het college, de directie en de afdelingsmanagers is om de keuzes die de raad in de kadernota heeft gemaakt door te vertalen naar productniveau en de daar onderliggende budgetten.

Voor de going-concernwerkzaamheden geldt een bottom-up-benadering. Bij deze benadering ligt het startpunt bij de budgetten van de afdelingen en maakt elke afdeling een inschatting van de uit te voeren taken en de daarmee gepaard gaande kosten en opbrengsten. Bij het opstellen van deze ramingen wordt uitgegaan van deze richtlijnenbrief en wordt betrokken de budgetuitputting in voorgaande jaren. Bij het bepalen van de benodigde budgetten zal er regelmatig overleg zijn tussen de budgethouders en de controller van de desbetreffende hoofdafdeling. Indien er verschillen van inzicht bestaan zullen deze ter besluitvorming aan de directie worden voorgelegd.

In **bijlage 1** is een planning opgenomen voor het samenstellen van de begroting 2010-2014. In die planning is per onderdeel aangeven wanneer dat gereed moet zijn en wie voor dat onderdeel verantwoordelijk is. De planning is erop gericht om de productraming c.q. werkbegroting voor eind juli 2009 ambtelijk af te ronden en in augustus door het college te laten vaststellen. Deze productraming c.q. werkbegroting zal vervolgens worden gebruikt voor het opstellen van de programmabegroting, die in september 2009 door het college zal worden vastgesteld en in november door de gemeenteraad.

Fase	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov
Vorbereidende fase									
Investeringsplan									
Opstellen productenraming									
<u>Centraal</u>									
- Staat van formatie en salarissen									
- Staat van vastgeldenningen									
- Staat van vaste activa									
- Renteomslag berekening									
- Ramingen OPH									
- Subsidie bijlage									
- Staat van reserves en voorzieningen									
<u>Budgethouders</u>									
- Exploitatiebudgetten									
Opstellen programmabegroting									

3. Informatiewaarde programmabegroting

Vanaf het begin van het project informatiewaarde (eind 2006), een project waarbij ook een afvaardiging van raadsleden betrokken is, zijn we ervan uitgegaan dat het ongeveer 3 jaar zou duren voor de programmabegroting zou voldoen aan de eisen die het college en de raad daar aan mogen stellen. Evenals vorig jaar geldt dat we voor de volgende programmabegroting 2010 – 2014:

- A. De gerealiseerde verbeterpunten moeten zien te behouden; en
- B. De verbeterpunten doorvoeren die (nog) niet goed uit de verf zijn gekomen, of die (nog) niet zijn opgepakt.

Het derde en laatste jaar (2009) van het project gebruiken voor ‘finetuning’ en verbeteringen mede op basis van onze bevindingen bij het jaarverslag 2008.

Enkele punten die wij nog nader willen verbeteren zijn:

1. De (formulering van) doelen, prestaties en indicatoren (smart en niet teveel);
2. Het doorvoeren van de adviezen van de projectgroep informatiewaarde WMO/welzijn, die met name tot uitdrukking zullen in de programma's 3 en 4 en in de paragraaf WMO;
3. De integraliteit (onderlinge samenhang) van de programmabegroting;
4. Eenduidigheid in abstractieniveau van met name de programmateksten (hoofdpijnen versus gedetailleerd);
5. Eenduidigheid in ambitieniveau per programma;
6. Vertaling in de werkbegroting/sturingsinstrument voor de organisatie;
7. Verschaffen van duidelijkheid over de mate waarin in de programmabegroting genoemde prestaties het totaal van de gemeentelijke prestaties (financieel) afdekken.

Mogelijk dat de raadsleden uit de projectgroep informatiewaarde nog aanvullende punten naar voren brengen.

In onderstaande tabel worden de programmacoördinatoren genoemd, die binnen de hoofdafdelingen verantwoordelijk zijn voor een tijdige en kwalitatief goede aanlevering van de programmateksten.

Programma	Programmacoördinator	Met medewerking van o.a.
1. Burger en bestuur	1.1 en 1.2 Wouter Stigter (CS) 1.3 Paul Jongkees (DV)	1.5 Maaïke Abels (DV)
2. Veiligheid, vergunning en handhaving	2.1 en 2.2 Maaïke Patist (VVH) 2.3 Daniëlle de Boo (VVH)	
3. Zorgzame samenleving	Jan Willem Duker (STZ)	Wim Westerhof (STZ)
4. Maatschappelijke ontwikkeling	Tonny Lepeltak (STZ)	Chantal van Liefeland (STZ)
5. Wonen, wijken en stedelijke ontwikkeling	Michiel Ensink (STZ)	Hans van de Straaten (STZ)
6. Economie, cultuur, toerisme en recreatie	Steeff de Looze (STZ)	Patrick Vlegels / Jorien de Kaper (STZ)
7. Werk en inkomen	Piet Haker (SZW)	Wim Bisschops (SZW)
8. Bereikbaarheid en mobiliteit	Ron Apeldoorn (WZ)	Carolien Bosch (WZ)
9. Kwaliteit fysieke leefomgeving	9.1: Peter Onel (STZ) 9 overig: Ron Apeldoorn (WZ)	9 overig: Carolien Bosch (WZ)
10. Financiën/algemene dekkingsmiddelen	Cindy Lenssen (CS)	Marc Bonsel (CS)

N.B. Ton van Schie (b.a. Hans Rooijers) draagt zorg voor de interne coördinatie/procesgang van de programma's die onder Stadszaken vallen (3,4,5,6 en 9.1)

4. De begrotingsuitgangspunten

Onderstaande uitgangspunten zijn kaderstellend voor het opstellen van de begroting 2010-2014.

4.1 Algemeen

Ten behoeve van de meerjarenbegroting werden bij zowel de baten (met name de algemene uitkering uit het gemeentefonds als de belastingen) als bij de lasten de prijsontwikkeling structureel geraamd voor de overige materiële uitgaven, de personele lasten en de subsidies. De macro-economische gegevens die aan de basis van dergelijke berekeningen ten grondslag liggen, wijzigen momenteel – mede door de economische omstandigheden - zo snel en hebben zo weinig voorspellende waarde voor de jaren na het desbetreffende begrotingsjaar, dat dergelijke ramingen geen toegevoegde waarde hebben. Door wisselende percentages worden jaarschijven bovendien minder goed vergelijkbaar in de tijd. Daarom wordt wij met ingang van de meerjarenbegroting 2010-2014 als uitgangspunt vastgelegd dat voor zowel de baten als de lasten in de meerjarenbegroting (2011-2014) het loon- en prijspeil van 2010 wordt gehanteerd (meerjarenraming in constante prijzen).

4.2 Scenario's en uitgangspunten begroting 2010

Nederland heeft een open economie. Dit betekent dat wij door deze internationale verwevenheid ontwikkelingen in de wereldeconomie in positieve maar ook in negatieve zin altijd merken. De gevolgen van de internationale financiële crisis gaan ook niet aan Nederland en de gemeente Haarlem voorbij.

Het Centraal Economisch Plan (CEP) dat 17 maart jl. is gepresenteerd geeft aan dat Nederland in 2009 in een diepe recessie verkeert. Ook voor 2010 wordt krimp voorzien, maar in veel mindere mate. We hebben te maken met een zeer snelle en heftige economische neergang en een fors oplopende werkloosheid en tegelijkertijd is de financiële ruimte om iets te doen erg beperkt geworden. Teruglopende rijksinkomsten en belastingenopbrengsten en stijgende bijstandsuitkeringen zorgen dat de vooruitzichten voor de begroting drastisch verslechteren.

Om de mogelijke gevolgen van de financiële crisis voor Haarlem in beeld te brengen is er voor gekozen om te werken met drie scenario's die onderdeel uitmaken van de Kadernota 2009. Het eerste scenario gaat uit van de kennis van de huidige ontwikkeling van de economie. Het 2^e scenario gaat uit van een veronderstelde slechtere economische ontwikkeling. Het 3^e scenario is gebaseerd op een veronderstelde veel slechtere economische ontwikkeling.

Op basis van het hiervoor genoemde CEP zijn de financiële uitgangspunten geformuleerd (bij de veronderstelde economische ontwikkeling) voor de drie scenario's:

Omschrijving	Scenario's voor begrotingsjaar 2010		
	1: Economische ontwikkeling op basis van huidige kennis	2: Slechtere economische ontwikkelingen	3: Veel slechtere economische ontwikkelingen
Loonontwikkelingen (inclusief sociale lasten)	2%	0%	0%
Materiële uitgavenstijging (incl. investeringen)	1,5%	1%	0,5%
Subsidies boven de € 45.000	1,4%	0,3%	0%
Lange rente nieuwe leningen	4%	3,75%	3,50%
Rente rekening-courant	4%	4%	4%
Rente-omslag	5%	5%	5%
Belastingen	1,00%	0%	0%
Overige eigen inkomsten	1,00%	0%	0%
Specifieke uitgangspunten voor grondexploitatie (MPG)			
Stijging kostencomponent (mix loon-, uitbestedings- en bouwkosten)	3%	3%	3%
Rente rekening-courant	4%	4%	4%
Rente-omslag	5%	5%	5%
Overige eigen inkomsten	2%	2%	2%

Scenario 2 sluit aan op de prognoses van het CEP. Daarom hanteren wij als uitgangspunt voor het opstellen van de begroting scenario 2

4.3 Ombuigingen

In dit onderdeel worden de door de raad vastgestelde ombuigingen behandeld die nog moeten worden gerealiseerd.

Formatie

Iedere hoofdafdeling wordt gebudgetteerd voor de toegestane formatie. Het management van de hoofdafdeling heeft de opdracht om de toegestane formatie in de afgesproken fasering af te bouwen naar de streefformatie. Deze fasering is opgenomen in de ombuigingsbesluiten en de inrichtingsplannen van de hoofdafdelingen.

Daarnaast zal de formatie verminderd dienen te worden in overeenstemming met de uitwerking van het rapport Berenschot

In **bijlage 2** is de resterende formatieve taakstelling opgenomen die voortvloeit uit het coalitieakkoord. Deze reductie zal taakstellend op de salarisraming in mindering worden gebracht.

In de salarisberekening dient ook rekening te worden gehouden met tijdelijk toegekende formatie en formatiemutaties die voortvloeien uit taakmutaties. De vastgestelde formatiemutaties die hieruit voortvloeien zijn opgenomen in **bijlage 3**.

Materiële budgetten

Naast de ombuigingen op de personele formatie dienen nog overige ombuigingen te worden vastgesteld. Deze overige ombuigingen zijn opgenomen in **bijlage 4**.

4.4 Lonen en salarissen

De salarissen voor iedere hoofdafdeling worden centraal berekend en verwerkt in de begroting 2010 door de afdeling HRM. Elke hoofdafdeling ontvangt een uitdraai uit het salarissysteem.

Deze salarisberekening gebeurt normatief. Dat wil zeggen op basis van de toegestane formatie en een gemiddelde van de 9de periodiek van de functionele schaal (iedere schaal kent 11 periodieken), aangevuld met eventuele toegekende toeslagen.

Wij streven er naar om in een aantal jaren toe te groeien naar een situatie waarin vacatures op een lagere periodiek worden ingevuld. Uit een vergelijking met landelijke cijfers blijkt de invulling in Haarlem tamelijk hoog is.

Zoals ieder jaar dient er voor de begroting een opslagpercentage voor de berekening van salarissen en sociale lasten te worden vastgesteld. Deze zijn afgeleid van het CEP. De gemiddelde contractloonstijging in de marktsector – voor nieuw af te sluiten CAO's – blijft beperkt tot 1%.

Daarnaast dient nog rekening te worden gehouden met de lasten die voortvloeien uit het herstelplan ABP. Hierin wordt voorzien in een tijdelijke opslag van 1% punt in per 1 juli 2009 en 2% punten per 1 januari 2010. Dit wordt gedeeltelijk gecompenseerd door een verlaging van de VUT-premie van 1,8% naar 0,8%. Per saldo betekent dit een stijging van de werkgeverslasten in 2010 met 1,25% (afgerond € 1 miljoen).

4.5 Materiële uitgaven

De materiële kostencompensatie die bij de uitgangspunten worden gehanteerd zijn voorlopig en worden ontleend aan het Centraal Economisch Plan dat medio maart is uitgebracht. Het percentage bedraagt voor 2010 1%.

Uitgangspunt is dat er geen automatische compensatie wordt toegekend. De gemeente Haarlem heeft een taakstellende bezuiniging op inkoop van € 1.039.000. Deze inkooptaakstelling kan alleen worden gerealiseerd met medewerking van iedere budgethouder.

Daarom geldt voor de begroting 2010-2014 als uitgangspunt dat geen automatische compensatie voor materiële uitgaven wordt toegekend. Hierbij geldt dat een compensatie tot maximaal 1% mogelijk is voor die gevallen waarbij het hoofdafdeling kan aantonen dat een verhoging van het betreffende budget strikt noodzakelijk is.

Hierbij dient het volgende in acht te worden genomen:

1. De ramingen moeten gebaseerd zijn op vastgesteld beleid;
2. Het coalitieakkoord, kadernota 2009, en de reeds door de raad goedgekeurde plannen en kredieten vormen de basis voor de planning en budgettering.
3. Afwijkingen van het bestaande meerjarenbeleid moeten goed onderbouwd worden en worden afzonderlijk voorgelegd aan het college.
4. De ombuigingstaakstelling zoals vastgesteld moeten in zijn geheel worden gerealiseerd en verwerkt in de ramingen
5. Budgetten voor niet jaarlijks terugkerende of incidentele activiteiten moeten worden toegelicht en (zoveel mogelijk kwantitatief) worden onderbouwd.

6. De budgettering van bestaande activiteiten moet zoveel mogelijk gebaseerd zijn op de werkelijke cijfers uit de jaarrekening 2007 en 2008 en eventueel ook de jaren daarvoor. Een stijging ten opzichte van de begroting 2009 (of de meerjarenramingen 2009-2014) is in principe niet toegestaan.
7. Er mag standaard geen opslag voor inflatie worden gebudgetteerd.
8. Alle budgetten moeten zoveel mogelijk worden gespecificeerd. Hierbij wordt speciale aandacht gevraagd voor het gebruiken van de juiste kostensoorten en kostencodes (extern personeel, uitbesteed werk, inkomensoverdrachten e.d.).

Bij de aanbidding van de begroting kan in de vorm van stelposten een correctie worden aangebracht als uit de Macro Economische Verkenningen (medio september) blijkt dat percentages voor loon- of prijsmutaties afwijken.

4.6 Subsidies

Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten.

- Voor subsidies beneden de € 45.000 hanteren wij het uitgangspunt van de materiële kostencompensatie. Voor 2010 betekent dit geen compensatie.
- Bij subsidies en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen boven de € 45.000 wordt gebruik gemaakt van een gewogen percentage. Bij het bepalen van het uiteindelijke percentage vindt een weging plaats waarbij de loonsverhoging voor 70% meetelt en de materiële lastenstijging voor 30%. Analooq aan de geschatte uitkomst van de CAO voor gemeente ambtenaren gaan wij voor 2010 in totaal uit van een loonsverhoging met 0%. Voor de materiële kostencompensatie wordt uitgegaan van 1%, evenals de eigen organisatie. Het gewogen percentage wordt dan 0,3%. Dit percentage dient te worden toegepast op de begrotingsbedragen voor deze subsidies.

Wij zullen de gemeenschappelijke regelingen en de meer omvangrijke subsidierelaties van de gemeente Haarlem over bovenstaande informeren (Concerncontrol in overleg met het subsidiebureau en de hoofdafdeling Stadszaken en de accounthouders binnen de gemeente).

De verzelfstandigde organisaties vallen onder het regime van de subsidies.

4.7 Kapitaallasten

De kapitaallasten worden centraal geraamd door de afdeling Financiën van de hoofdafdeling M&S.

In de begroting 2010 worden de kapitaallasten geraamd, die voortvloeien uit:

- a. De tot en met 2008 in de jaarrekening opgenomen investeringsbedragen;
- b. De voor 2009 geraamde investeringen volgens het nieuwe investeringsplan 2009-2014.
- c. De bijkomende budgettaire lasten uit het investeringsplan (zowel positief als negatief) dienen in de analyse afzonderlijk naar voren te komen.

De rentecomponent (het zogenaamde rente-omslagpercentage) voor zowel de rendabele als de onrendabele investeringen bedraagt 5,0%. Het saldo van de kostenplaats treasury wordt ten gunste van de exploitatie geraamd.

4.8 Eigen inkomsten

Het algemene mutatiepercentage voor deze categorie bedraagt 1% ten opzichte van de raming 2009.

Een uitzondering geldt voor tarieven waarbij kostendekkendheid wordt beoogd. Voor die tarieven dient uit een afzonderlijke berekening te blijken, dat bij het berekende tarief de in de wet vastgelegde limiet die uitgaat van maximaal 100%. Kostendekking, niet wordt overschreden.

Indien andere dan trendmatige stijgingen worden voorgesteld, dan dienen deze afzonderlijk in de toelichting op de begroting te worden vermeld.

Voor belastingen en rechten wordt het inflatiepercentage aangehouden 1%.

De belastingvoorstellen worden echter pas in december voorafgaand aan het begrotingsjaar vastgesteld. Daarom verdient het aanbeveling de raad voor te stellen het college te machtigen de percentages voor de belastingen (OZB, hondenbelasting, toeristenbelasting en precariobelasting) nog te mogen aanpassen als het inflatiepercentage dat dan bekend is, meer dan 0,5% afwijkt dan waarvan in de voorstellen is uitgegaan.

De *OZB-tarieven* worden, naast inflatiecorrectie, ingevolge het coalitieakkoord verhoogd met 3%, derhalve met 4% in totaliteit.

De mogelijkheid *precariobelasting* op ondergrondse infrastructuur te heffen, zou met ingang van 2010 vervallen. Hiermee is in de meere jarenraming rekening gehouden. Er bestaat echter een kans dat deze voorgenomen wetswijziging niet doorgaat. Alsdan wordt het tarief, evenals de *OZB-tarieven*, met 3% + inflatiecorrectie, ofwel met 4% verhoogd.

4.9 Direct productieve uren

Binnen de door ons gekozen begrotingssystematiek worden de indirecte kosten (piofah-budgetten) geüniformeerd (afdelingskostenplaatsen) en op basis van de direct productieve uren toegerekend. Dit betekent dat u per kostendrager (=product) of in voorkomende gevallen eindkostenplaats (=afdeling) een opgave van de direct productieve uren dient op te stellen.

5. Kengetallen

Bij het opstellen van de begroting 2010 gaan we uit van de volgende kengetallen per 1 januari 2010:

	Begr. 2010	(begr.2009)
- aantal inwoners	149.000	(148.000)
- aantal woonruimten (totaal van de aantallen woningen, wooneenheden en bijzondere woongebouwen)	74.924	(74.524)
- waarvan woningen	69.350	(68.950)
- direct productieve uren per fte (excl. Hoofdafdeling Stadsbedrijven)	1.350	(1.350)
- direct productieve uren per fte hoofdafdeling Stadsbedrijven	1.275	(1.275)

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders

Bijlagen

1. Planning opstelproces begroting 2010-2014.

2. Resterende formatieve taakstellingen coalitieakkoord.
3. Tijdelijk toegekende formatie.
4. Overige ombuigingen vanaf 2010.

Bijlage 1: Planning opstelproces begroting 2010-2014

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
		VOORBEREIDINGEN OPSTELLEN BEGROTING 2009 (tot 31 maart)			
	2009				
	Doorlopend	Actueel maken en houden van budgetberekening	CS (Cindy Lensen)		
	Doorlopend	Actueel maken en houden van overzicht toegestane personele formatie	CS (Cindy Lensen)		
2 maart	6 maart	Opstellen concept uitgangspuntenbrief	CS (Astrid de Groot en Peter de Kruijf)		
	9 maart	Bespreken en vaststellen concept uitgangspunten in de directie	CS		Directie
	17 maart	Bespreken en vaststellen concept uitgangspunten in B&W	CS		B&W
18 maart	27 maart	Verzending aan en bespreken in MT's hoofdafdelingen	CS	Hoofd-afdelingen	
		START VAN OPSTELLEN PRODUCTENRAMINGEN 2010-2014 (tot eind juli 2009)			
		Ombuigingen			
6 april	15 april	Monitor bezuinigingen actualiseren.	CS (Peter de Kruijf)	Hoofd-afdelingen	
	20 april	Monitor bezuinigingen bespreken in directie	CS		
1 mei	31 mei	Opstellen staat van formatie en salarissen			
		Actualiseren overzicht toegestane formatie en functieschalen 2010 - 2014 per hoofdafdeling en afdeling	CS (Marcel van der Ark)	M&S/ HRM	
		Bespreken overzicht toegestane formatie en functieschalen 2009 -2013 met directie en hoofdafdeling managers	CS	M&S/ HRM	
		Opstellen overzicht 2010-2014 boventalligen en wachtgelders	CS	M&S/ HRM	
		Vervaardiging staat personeelslasten (aan de hand van geraamde richtlijnen voor CAO-ontwikkelingen e.d)	CS	M&S/ HRM	
		Ramen overige personeelslasten	CS	M&S/ HRM	

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
	25 mei	Voorlopige vaststellen staat van personeelslasten 2010-2014 en raming boventalligen en overige personeelslasten in directie	CS		Directie
		Bespreken staat van personeelslasten 2009-2013 CS en M&S / HRM		M&S/HRM en CS	
	25 mei	Salarislasten en overige personeelslasten opnemen in begrotingsraming 2009		M&S/ Fin	
1 mei	31 mei	Staat van vaste geldleningen			
		Opstellen van een liquiditeitsprognose voor de jaren 2010 -2014	CS (Marcel van der Ark)	M&S / Fin	
		Bespreken liquiditeitsprognose 2009-2013 M&S en CS	CS	M&S / Fin en CS	
		Maken van een staat van vaste geldleningen voor 2009		M&S / Fin	
		Bespreken staat van vaste geldleningen M&S en CS	CS	M&S/HRM en CS	
	25 mei	Raming van vaste geldleningen opnemen in begrotingsraming 2009	CS	M&S / Fin	
1 mei	31 mei	Opstellen staat van vaste activa 2010			
		Opstellen begin waarden (boekwaarde 1-1-2010) staat van vaste activa	CS (Valentina Schippers)	M&S/ Fin	
		Toevoegen investeringen 2010 uit IP 2009-2014	CS (Valentina Schippers)	M&S / Fin	
		Berekenen afschrijvingen en toegerekende rente aan activa 2010 (en eventueel bijbehorende tegenposten)	CS (Valentina Schippers)	M&S / Fin	
		Afronden staat van vaste activa 2009	CS (Valentina Schippers)	M&S / Fin	
		Opstellen meerjarenstaat activa (voor kapitaallasten MJR)	CS (Valentina Schippers)	M&S / Fin	
		Bespreken uitkomst staat van vaste activa 2009 M&S en CS	CS (Valentina Schippers)	M&S / Fin en CS	
	25-mei-09	Kapitaallasten opnemen in begrotingsraming 2010	CS (Valentina Schippers)	M&S / Fin	
1-mei-09	31-mei-09	Opstellen van renteomslag berekening en kosteplaats rente			
		Bepalen financieringsuitgangspunten (renteomslag, etc) afgeleid van begrotings-uitgangspunten	CS (Marcel van der Ark)		
		Opstellen renteomslagberekening	CS (Marcel van der Ark)	M&S / Fin	
		Bespreken renteomslag berekening CS en M&S/Fin	CS (Marcel van der Ark)	M&S / Fin	

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
	5 juni	Renteomslag berekening in begrotingsraming 2009 (uiterlijke datum)	CS (Marcel van der Ark)	M&S / Fin	
1 mei	31 mei	Opstellen en coördineren raming voor OPH			
		Coördineren en opstellen ramingen OPH 2010-2014	CS (Maaïke Heringa)	Stadszaken	
		Bespreken OPH raming met directie en hoofdafdeling managers	CS (Maaïke Heringa)	Stadszaken	
	25 mei	Voorlopige vaststellen OPH-ramingen door de directie	CS (Maaïke Heringa)	Stadszaken	Directie
	5 juni	OPH ramingen opnemen in begrotingsraming 2009	CS (Maaïke Heringa)	M&S / Fin	
1 mei	31 mei	Opstellen subsidie bijlage			
		Opstellen staat van subsidies 2010 (aan de hand van vastgestelde begrotingsrichtlijnen)	CS (Patrick Spigt)	STZ/Sub.bur	
		Bespreken uitkomst staat van subsidies 2009 SZ/Subsidiebureau en CS	CS (Patrick Spigt)	STZ/sub.bur	
	5 juni	Subsidieramingen opnemen in begrotingsraming 2009	CS (Patrick Spigt)	STZ/sub.bur	
1 mei	30 juni	Opstellen exploitatiebudgetten 2010-2014 (voorzover die niet voortvloeien uit bovenstaande ramingen, zoals salarissen, kapitaallasten en reserves)			
		Opstellen van formats voor ramen exploitatiebudgetten en mutaties in reserves en voorzieningen voor product en indirecte kosten (afdelingskosten)	CS (Peter de Kruijf)	M&S / Fin	
	15 mei	Verzending formats voor opstellen ramingen materiële budgetten en reserves en voorzieningen van producten en indirecte kosten naar hoofdafdelingen	CS (Cindy Lenssen en controllers)		
18 mei	13 juni	Invullen formats door managers van de hoofdafdelingen		Hoofdafdelingen	
		Ondersteunen van opstellen ramingen door koppels CS en M&S/ Fin	CS (controllers)	M&S/Fin	
18 mei	13 juni	Opstellen concernramingen door CS	CS (Peter de Kruijf)		
15 juni	29 juni	Beoordelen en toets volledigheid door CS van ingeleverde ramingen (primaire budgetten, sleutels en toelichting)	CS (controllers)		
		Bespreken ingevulde formats met controller met management hoofdafdelingen en analyseren uitkomsten en maken samenvattende rapportage (per hoofdafdeling)	CS (controllers)	Hoofdafdelingen	
30 juni	3 juli	Bespreken rapportages in MT's hoofdafdeling	CS (controllers)	Hoofdafdelingen	

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
6 juli	17 juli	Hoofdafdelingen hun bijdrage voor de begroting 2010 in het 2 ^e p&c-gesprek met directie	CS (controllers)	Hoofdafdelingen	
20 juli	31 juli	Toepassen van kostentoerekening indirecte kosten (van hulpkostenplaatsen en kostenplaatsen naar producten)	CS (Peter de Kruijf)	M&S / Fin	
20 juli	31 juli	Opnemen van exploitatiekosten in begrotingsraming 2010	CS (Peter de Kruijf)	M&S / Fin	
1 juli	31 juli	Staat van reserves en voorzieningen			
		Maken van een overzicht per reserve van geraamde toevoegingen en onttrekking voor begroting 2010	CS (Cindy Lensen)		
		Maken van staat van reserves voor 2010	CS (Cindy Lensen)		
	31 juli	Reserves en voorzieningen opnemen in begrotingsraming 2010	CS (Cindy Lensen)	M&S/Fin	
		OPSTELLEN PRODUCTENRAMING (WERKBEGROTING VOOR BUDGETHOUDERS)			
1 aug	8 aug	Op basis van bovenstaande informatie afronden van productenraming	M&S (Peter de Kruijf)	M&S/Fin	
9 aug	13 aug	Opstellen van een notitie voor directie en B&W	CS en M&S/Fin		
	14 aug	Bespreken uitkomst productenraming 2009 met wethouder Financiën	CS en M&S/Fin		
	17 aug	Bespreken uitkomst productenraming 2009 in directie	CS en M&S/Fin		
	25 aug	Bespreken uitkomst productenraming 2009 in B&W	CS en M&S/Fin		B&W
		OPSTELLEN PROGRAMMABEGROTING 2010-2014			
1-dec-08	1-mrt-09	Benoemen en uitwerken doorontwikkeling punten voor de programmabegroting 2010-2014	CS (Astrid en Mascha)		
1 maart	1 april	Maken van een planning voor de programmabegroting 2010	CS (Astrid en Mascha)		
1 april	1 mei	Opstellen format voor programmabegroting	CS (Astrid en Mascha)		
1 mei		Uitzetten van programmateksten bij programmacoördinatoren hoofdafdelingen	CS (Astrid en Mascha)		
1 mei		Uitzetten verzoek ramen prestatie-indicatoren (in samenwerking met O&S)	CS (Astrid en Mascha)		
15 juli	19 sept	Contact met V&D	CS (Astrid de		

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
			Groot)		
	1 aug	Afronden programmateksten met prestatie-indicatoren	CS (Astrid en Mascha)	Progr.coördinatoren	
	25 aug	Bespreken programmateksten in B&W	CS (Astrid en Mascha)		B&W
17 aug	1 sept	Maken van alle tabellen voor programmabegroting	CS (Peter en Cindy)		
17 aug	1 sept	Berekening voorlopige belastingtarieven 2010	CS (Peter)	Hoofd-afdelingen	
	31 aug	Bespreking conceptbegroting (+aanbiedingsbrief) in directie	CS		Directie
	1 sept	Eerste bespreking (op hoofdlijnen) programmabegroting in B&W	CS		B&W
7 sept	18 sept	Samenstellen begroting in een oogopslag / persbericht	CS (Astrid, Mascha en Wouter)	Progr.coördinatoren	
	13 sept	Tweede bespreking conceptbegroting in B&W	CS		B&W
	24 sept	Raadsleden ontvangen de begroting. Wethouder financiën geeft een presentatie op hoofdlijnen in de gemeenteraad	CS		Raadsleden
	8 okt	Tafeltjesavond met de raad	CS		Raadsleden
	15 okt	Raadsleden dienen begrotingsvragen in	CS		Raadsleden
	16 okt	Luisterzitting	Griffie		Raadsleden
	27 okt	B&W stellen antwoorden op vragen vast	CS		B&W
	30 okt	Raadsleden ontvangen antwoorden op vragen			
	5 nov	Behandeling antwoorden en vragen in commissie Bestuur			Cie bestuur
9 nov	12 nov	Raadsbehandeling			Raad
	13 nov	Vastgestelde begroting naar GS van provincie Noord Holland	CS		
13 nov	15 dec	AFRONDEN WERKBEGROTING (VOOR BUDGETHOUDERS)	CS	M&S / Fin	

Bijlage 2: Resterende formatieve taakstellingen coalitieakkoord

Overzicht bezuinigingen op formatie

Hoofd-afdeling	Omschrijving	Afdeling	fte	
			2010	2011
MS	Taakstelling reorganisatie	Communicatie	0,50	0,50
MS	Taakstelling reorganisatie	Facilitaire zaken	2,00	2,00
MS	Taakstelling reorganisatie	Financien	3,00	3,00
MS	Taakstelling reorganisatie	Juridische zaken	0,90	0,90
MS	Taakstelling reorganisatie	Documentatie en informatievoorziening	6,00	6,00
MS	Taakstelling reorganisatie	Informatie en communicatie technologie	1,00	1,00
MS	Taakstelling reorganisatie	HRM services en advies	0,50	0,50
MS	Taakstelling reorganisatie	Ontwerp, controle en relatiebeheer	2,00	2,00
MS	Taakstelling reorganisatie		15,90	15,90
MS	Verzelfstandiging sportaccommodaties	Nog in te vullen	0,00	0,00
MS	Verzelfstandiging Stadsbibliotheek	Nog in te vullen	0,00	0,00
MS	Verzelfstandiging Frans Hals Museum	Nog in te vullen	0,00	0,00
MS	Brandweer, OSK en SBH	Nog in te vullen	0,00	0,00
MS	Overig		0,00	0,00
MS	Subtotaal		15,90	15,90
STZ	Administratief beheerder	Vastgoed	0,00	0,00
STZ	Makelaar	Vastgoed	0,00	0,00
STZ	Administratief medewerker subsidies	Bedrijfsbureau en subsidies	0,50	0,50
STZ	Bbeleids-/accountmedewerker	Jeugd, onderwijs en sport	0,00	0,00
STZ	Beleids-/accountmedewerker	Milieu	0,00	0,00
STZ	Beleidsadviseur	Wonen, welzijn, gezondheid en zorg	1,00	2,00
STZ	Seniorbeleidsadviseur	Wonen, welzijn, gezondheid en zorg	0,50	0,50
STZ	Beleids-/accountmedewerker	Wonen, welzijn, gezondheid en zorg	0,70	0,70
STZ	Waarnemend manager Stadszaken	Management	0,00	0,00
STZ	Beleidsadviseur	Economie en Cultuur	1,00	1,00
STZ	Senior accountmanager	Economie en Cultuur	0,50	0,50
STZ	Stafmedewerker Egelantier	Economie en Cultuur	0,56	0,56
STZ	Beleids-/accountmedewerker	Economie en Cultuur	0,20	0,20
STZ	Evenementen-topsportmanager	Economie en Cultuur		1,00
Stz	Subtotaal		4,96	6,96

WZ	Brugwachter	Dagelijks wijkbeheer en techniek	3,00	3,00
WZ	Taakstelling reorganisatie	Openbare ruimte, groen en verkeer	0,00	0,00
WZ	Subtotaal		3,00	3,00
SZW	Taakstelling reorganisatie	Beleid en bedrijfsvoering	0,00	0,00
SZW	Taakstelling reorganisatie	Schuldhelpverlening en budgetbeheer	1,87	1,87
SZW	Taakstelling reorganisatie	Werk en inkomen 1	1,25	2,48
SZW	Taakstelling reorganisatie	Werk en inkomen 2	1,25	1,25
SZW	Taakstelling reorganisatie	Werk en inkomen 3	1,25	1,25
SZW	Taakstelling reorganisatie	Administratie wet werk en bijstand	2,70	2,70
SZW	Taakstelling reorganisatie	Debiteurenbeheer en fraudebestrijding	0,00	0,00
SZW	Klantmanager	Projecten	2,05	2,05
SZW	Projectleider	Projecten	0,26	0,26
SZW	Projectmedewerker	Projecten	0,26	0,26
Szw	Subtotaal		10,89	12,12
VVH	Handhaver specifieke taken	Handhaving openbare omgeving	1,10	1,10
VVH	Medewerker bouwfysica	Omgevingsvergunning	0,50	0,50
VVH	Planbeoordelaar	Omgevingsvergunning	1,00	1,00
VVH	Senior planbeoordelaar	Omgevingsvergunning	0,00	0,00
VVH		Handhaving openbare omgeving	0,00	-0,70
VVH	Subtotaal		2,60	1,90
DV	Taakstelling reorganisatie	Advies en ondersteuningscentrum	3,00	3,00
DV	Subtotaal		3,00	3,00
SBH	Taakstelling reorganisatie		3,60	3,60
SBH	Subtotaal		3,60	3,60
Totaal			43,95	46,48

Bijlage 3: Tijdelijk toegekende formatie

Omschrijving	2009	2010	2011	Opmerkingen
	fte	fte	fte	
Sociale Zaken en Werkgelegenheid	8,27	4,14	0,00	
Bij afdeling Werk en Inkomen I				
<u>Project Matchingsunit</u>	4,99	2,91	0,00	
Projectleider	0,89	0,52	0,00	Eindigt in juli 2010
Projectmedewerker	3,10	1,81	0,00	Eindigt in juli 2010
Acquisitie	1,00	0,58	0,00	Eindigt in juli 2010
<i>N.B. B&W-besluit 18-12-07 hier in verwerkt</i>				
<u>Project Slachthuisbuurt (15-05-07 tot 15-05-2010)</u>	3,28	1,23	0,00	
Coördinator Slachthuisbuurt	p.m.	p.m.	p.m.	Eindigt in de loop van 2010
Klantmanager Slachthuisbuurt	3,28	1,23	0,00	Eindigt in de loop van 2010
Stadszaken	4,80	1,60	0,80	
<u>Economie en Cultuur</u>				
Evenementen- topsportmanager	0,80	0,80	0,00	3 jaar
<u>Ruimtelijke plannen</u>				
Stadsarcheoloog	1,00	0,00	0,00	2 jaar
<u>Vastgoed</u>				
Commercieel / administratief beheerder	1,50	0,00	0,00	1,5 jaar
Strategisch voorraadbeheerder	0,50	0,00	0,00	1,5 jaar
<u>Wonen, Welzijn, Gezondheid en Zorg</u>				
Woningbouwregisseur	0,80	0,80	0,80	4 jaar
<u>Jeugd, Onderwijs en Sport</u>				
Leerplichtambtenaar	0,20	0,00	0,00	eindigt na 2009

Bijlage 4 Overzicht overige bezuinigingen

Afdeling	Omschrijving		Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is voordelig; n is nadelig)					
			2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Nog te realiseren bezuinigingen							
VVH	Huisvesting VRK	TDD			-150 v	-150 v	-150 v	-150
SZ	Volksuniversiteit	D&B		-200 v	-200 v	-200 v	-200 v	-200
CS	Verzelfstandigingen	TDD			-200 v	-200 v	-200 v	-200
M&S	Efficiency huisvesting gemeente	Ca		-500 v	-1.000 v	-1.500 v	-1.500 v	-1.500
CS	Overige Ombuigingen	B08		-1.000 v	-1.400 v	-1.400 v	-1.400 v	-1.400
M&S	Centrale inkoop	Ca	-539 v	-1.039 v	-1.039 v	-1.039 v	-1.039 v	-1.039
	Totaal bezuinigingen		-539 v	-2.739 v	-3.989 v	-4.489 v	-4.489 v	-4.489
Ca = Coalitieakkoord 2007-2010 TDD = taken en doelmatigheidsdiscussie KN05 = Kadernota 2005 D&B = Doen en bezien B2008 = begroting 2008 Vz = Verzelfstandiging Ov = Overig								